

CZĘŚĆ III

Łącznie wyrazów za pomocą spójnika

Spójnik to nieodmienna część mowy. Łączy on wyrazy w zdaniu.

Kupię pączka **i** eklera. (spójnik *i* który połączył dwa słowa w zdaniu - kupię i pączka i eklera).
To nie jest czarne , **lecz** granatowe.
Zjemy jogurt **albo** budyń.
Nie ma chleba **ani** masła.

Spójniki to między innymi: *i, oraz, ale, lecz, albo, lub, bądź, jednak, zatem, dlatego, więc, ani, czy.*

Ćwiczenie 1

Uzupełnij wiersz wyrazami: *i, bądź , lub, oraz, ale.*

Moja ciocia z Koszalina ma na imię Karolina.
Nosi spodnie granatowe, swetry żółte różowe.
Lubi frytki lody, pączki z dżemem jagody.
Ma kocura zabawnego, bardzo tchórzliwego.
Kiedy ciocie coś zasmuci, arie ballady nuci.

Ćwiczenie 2

Spójniki w nawiasach zastąp innymi o podobnym znaczeniu.

Dzisiaj jest zimno, (lecz) słonecznie.
Ten zegarek jest złoty, (więc) drogi.

Ćwiczenie 3

Podkreśl zdanie, w którym występuje spójnik.

Alladyn znalazł na targu starą, lecz piękną lampę.
Przez przypadek wywołał z lampy dżina.
Potężny i groźny dżin słuchał jego rozkazów.

Ćwiczenie 4

Każde zdanie uzupełnij odpowiednim spójnikiem.

Nie lubię sera śmietany. (*Jednak, ani, lub*)
Dom był stary, zadbany. (*Więc, ale, albo*)
Zostanę pilotem policjantem. (*oraz, dlatego, lub*)

Ćwiczenie 5

Dopisz odpowiednie zakończenia zdań. Podkreśl spójniki.
Krzysztof Kolumb nie odkrył Indii, Ani Ameryki/ lecz Amerykę
Rosja leży w Europie i w Azji/ a nie w Azji

Ćwiczenie 6

Uzupełnij tekst podanymi spójnikami. Każdego z nich możesz użyć tylko raz.
oraz, i, czy, więc, ale, jednak

Garncarz wybrał się na targ z misami dzbanami. " Sprzedam nie sprzedam, jechać trzeba" - pomyślał zaprzągnął do wozu osła. Uparte zwierze nie chciało ciągnąć, zagniewany mężczyzna zawołał: " No dalek, uparciuchu!".

Część IV

Spójniki i przecinki

W zdaniu przecinek stawiamy przed spójnikami: Ale, lecz, jednak, zatem, dlatego, więc
Przecinka nie umieszczamy przed spójnikami: I, oraz, albo, lub, bądź, czy, ani

Ćwiczenie 1

Podkreśl w tekście spójniki. Następnie wypisz odpowiednio spójniki, które poprzedza przecinek a które nie poprzedza.

*Ranek był słoneczny, zatem radosny. Szybkie łodzie Ateńczyków oraz okręty Spartan zawijały do portu. Marynarze byli zmęczeni, ale żądni przygód. Wyglądali posępnie, więc strasznie. Rozchodzili się po mieście na odpoczynek albo do tawern. Tam jedzenia i picia nie brakowało. Odpywacie jutro o świcie czy w południe? - zagadywali miejscowi. Marynarze nie odpowiadało ani się nie uśmiechali. Twarze mieli dzielne, jednak pełne obaw.
(tu Ateńczycy jako mieszkańcy starożytnych państw- miast)*

Z przecinkiem: Bez przecinka

Ćwiczenie 2

Odszukaj i podkreśl spójniki. W poszczególnych zdaniach wstaw przecinki tam, gdzie ich brakuje

*Kupiłem niedrogą lecz świetną latarkę.
On nie mówi po włosku ale po grecku.
Ten samochód jest duży więc wygodny.
Pójdziemy do kina albo na basen.
Zjem hamburgera albo frytki.
Te buty są ładne jednak za drogie.
Chciałem napisać SMS do Magdy lub zadzwonić do niej lecz zgubiłem gdzieś kartkę z jej numerem telefonu.
Kasia umieściła na blogu kilka naprawdę ładnych zdjęć oraz zabawnych cytata jednak nie doczekała się wielu komentarzy.
Pójść do kina czy na spacer? Nie mogę się zdecydować.*

Ćwiczenie ortograficzne

Przepis na warzywną sałatkę.

Dla zago...ałych miłośnik...w p...ysmak...w k...linarnych p...ygotowałem coś z...pełnie ekstra: p...epis na wa...ywną sałatkę.

Bie...emy t...y d...e marchewki, pietr...szkę, seler i ziemniali w ł...pinach. W...ucamy to wszystko na w...ątek. Kiedy wa...ywa będą obgotowane, mo...emy je wyciągnąć i pokroić w kostkę. Najlepiej kroi się ostrym no...em, lub specjalnym z ząbkami w kształcie tr...jkąt...w. Nie zapominajmy r...wnie... o jajkach. Wystarczą 2-3 ...gotowane na twardo.

W lod...wce ka...dej k...charki znajd...je się z pewnością sł...j majonez.... Majonez dodajemy do pokrojonych wa...yw i całość mieszamy d...ą ły...ką. Dodatkowo do smak... mo...na dodać og...rki, najlepiej korniszony.

Kiedy składniki połączą się mo...emy doprawić naszą sałatkę. U...ywamy p...er...żnych p...ypraw.: piep...u, oregano, bazylii. Nie zapominajmy, jak wa...na dla sałatki jest s...l. Najlepiej, je...eli s...l jest gr...ba, to znaczy ma bardzo d...e kryształki. Nie b...jmy się ich gr...bości: d...e gr...dki rozp...szczą się w sałatce, pozostawiając po sobie wyłącznie wyjątkowy smak.yczę wszystkim smacznego!